

Азартний бюджет: як пропонують легалізувати гральний бізнес

Поданий Мінфіном у Раду законопроект передбачає відкриття казино в елітних готелях і відсіювання не зареєстрованих в Україні онлайн-операторів

Аліна Плющ
радник ЮФ Sayenko Kharenko

Однією зі статей наповнення держбюджету-2016, згідно з проектом, внесеним на розгляд до парламенту, має стати легалізація в Україні азартних ігор. Відповідний законопроект було затверджено урядом 10 грудня, а наступного дня [зареєстровано у Верховній раді під номером 3632](#). Радник юридичної фірми Sayenko Kharenko *Аліна Плющ* проаналізувала для Forbes основні положення проекту закону «Про детінізацію ринку азартних ігор та забезпечення доходів бюджету з метою виконання соціальних зобов'язань» і пояснює, як Кабмін пропонує регулювати цю суперечливу сферу бізнес-діяльності.

Питання можливості легалізації азартних ігор і ступеня їхнього регулювання не втрачає своєї актуальності. У Європейському Союзі, де азартні ігри розглядають здебільшого як легальну реалізацію схильності дорослої людини вірити у своє везіння, роблять активні дії з уніфікації підходів у цій сфері. Наприклад, створюють спеціальні організації, як-от European Gaming and Betting Association, метою якої є сприяння створенню чесного і конкурентного ринку азартних ігор. Також 2011 року Європейською комісією було опубліковано звіт (Green Paper), який містить усебічні консультації у сфері регулювання онлайн-азартних ігор.

Нагадаємо, наразі в Україні дозволена діяльність тільки у сфері організації лотерей, які формально не вважають азартними іграми. Але, попри заборону, багато азартних ігор проводять нелегально чи напівлегально, і вони перебувають поза зоною регулювання. Це призводить не тільки до існування великих неконтрольованих неоподатковуваних фінансових потоків, а й до серйозних порушень прав і свобод громадян, насамперед неповнолітніх осіб, яких залучають до проведення нелегальних ігор. Ситуація також суттєво ускладнилася з активним розвитком в Україні мережі інтернет та різних мобільних додатків, через які здійснюється участь в азартних іграх.

Законопроект у тому вигляді, в якому його презентував Мінфін, передбачає регулювання трьох основних сегментів діяльності у сфері організації азартних ігор (казино, лотерея, букмекерська діяльність) як в офлайн, так і онлайн. Документ забороняє проводити ігри, не передбачені законом.

Держрегулювання у сфері азартних ігор: міжнародний досвід

Питання державного регулювання азартних ігор у різних країнах вирішують по-різному. У деяких із них регулювання здійснюється певним міністерством, часто міністерством фінансів, як, наприклад, в Австрії та Польщі.

В інших країнах ці функції виконує спеціально створений орган. Такий підхід діє, скажімо, в Італії (Agenzia delle Dogane), Греції (Hellenic Gambling Commission), Нідерландах (Netherlands Gaming Authority) і Норвегії ([The Norwegian Gaming & Foundation Authority](#)).

Вітчизняний законопроект пропонує другий підхід і передбачає створення спеціального органу (Національна служба у сфері азартних ігор), який здійснює загальне регулювання та ліцензування в цій галузі. До створення такого органу ці функції здійснює Міністерство фінансів, а повноваження у сфері контролю за організацією азартних ігор передано Державній фіскальній службі України.

Питання про необхідність створення спеціального органу в Україні активно обговорювали на міжнародних конференціях, присвячених азартних ігор. Наприклад, на міжнародній конференції Game On, яка проходила в Києві 13 жовтня нинішнього року.

Принцип «відповідальної гри»

У світі активно обговорюють найефективніші способи обмеження участі в азартних іграх неповнолітніх, як і боротьбу з ігровою залежністю (лудоманією). Розроблено навіть спеціальні міжнародні програми, спрямовані на запровадження та дотримання організаторами принципів «відповідальної гри» (наприклад WLA Responsible Gaming Framework), і сертифікацію організаторів азартних ігор щодо дотримання цих принципів.

Проект закону №3632 також передбачає впровадження принципу «відповідальної гри» в Україні. Організатори азартних ігор повинні будуть ввести процедури ідентифікації гравців, які дали б змогу не допускати до участі в них неповнолітніх. За недотримання таких процедур документ передбачає фінансові санкції до організаторів.

Також законопроект передбачає заборону на участь в азартних іграх осіб, які подали заяву про обмеження їхньої участі в азартних іграх або щодо яких таку заяву подали їхні близькі родичі.

Казино

Згідно з проектом закону, казино може бути відкрито лише в будівлях готелів категорії «5» або «4» зірки (з мінімальною кількістю 100 номерів). Дозволено відкривати казино в міжнародних аеропортах за прикладом Франкфурта-на-Майні й Амстердама. Враховуючи цю вимогу і той факт, що в Україні не так багато готелів, які б відповідали цій вимозі, можна очікувати на приплив інвестицій у сферу готельного бізнесу в Україні.

Букмекерська діяльність

Документ передбачає легалізацію букмекерської діяльності в Україні. Варто зазначити, що вона загальноприйнята у світі і дозволена навіть у тих країнах, де заборонено інші азартні ігри. Наприклад, в Ізраїлі, на тлі заборони на азартні ігри, допускають відкриття букмекерських контор і проведення лотерей.

Організація азартних ігор в інтернеті

Організація азартних ігор у мережі інтернет є важкою сферою з погляду правового регулювання, оскільки пов'язана з різноманітними технічними аспектами. У деяких країнах досі існує заборона на організацію азартних ігор онлайн. І такі країни змушені витратити серйозні ресурси на боротьбу з нелегальними онлайн-казино, при цьому повністю розв'язати проблему не вдається. Водночас багато європейських держав створюють передумови до того, щоб онлайн-оператори реєструвалися на їхній території і підлягали державному регулюванню та контролю.

Проект закону дозволяє діяльність онлайн-операторів. Передбачено, що таку діяльність можуть проводити тільки ті з них, хто зареєстрований в Україні, відповідає встановленим вимогам і отримав необхідну ліцензію. Також законопроект створює основи для обмеження доступу до операторів азартних ігор у режимі онлайн, які не одержали ліцензії в Україні.